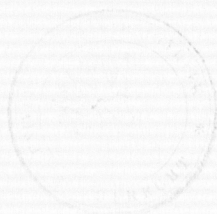
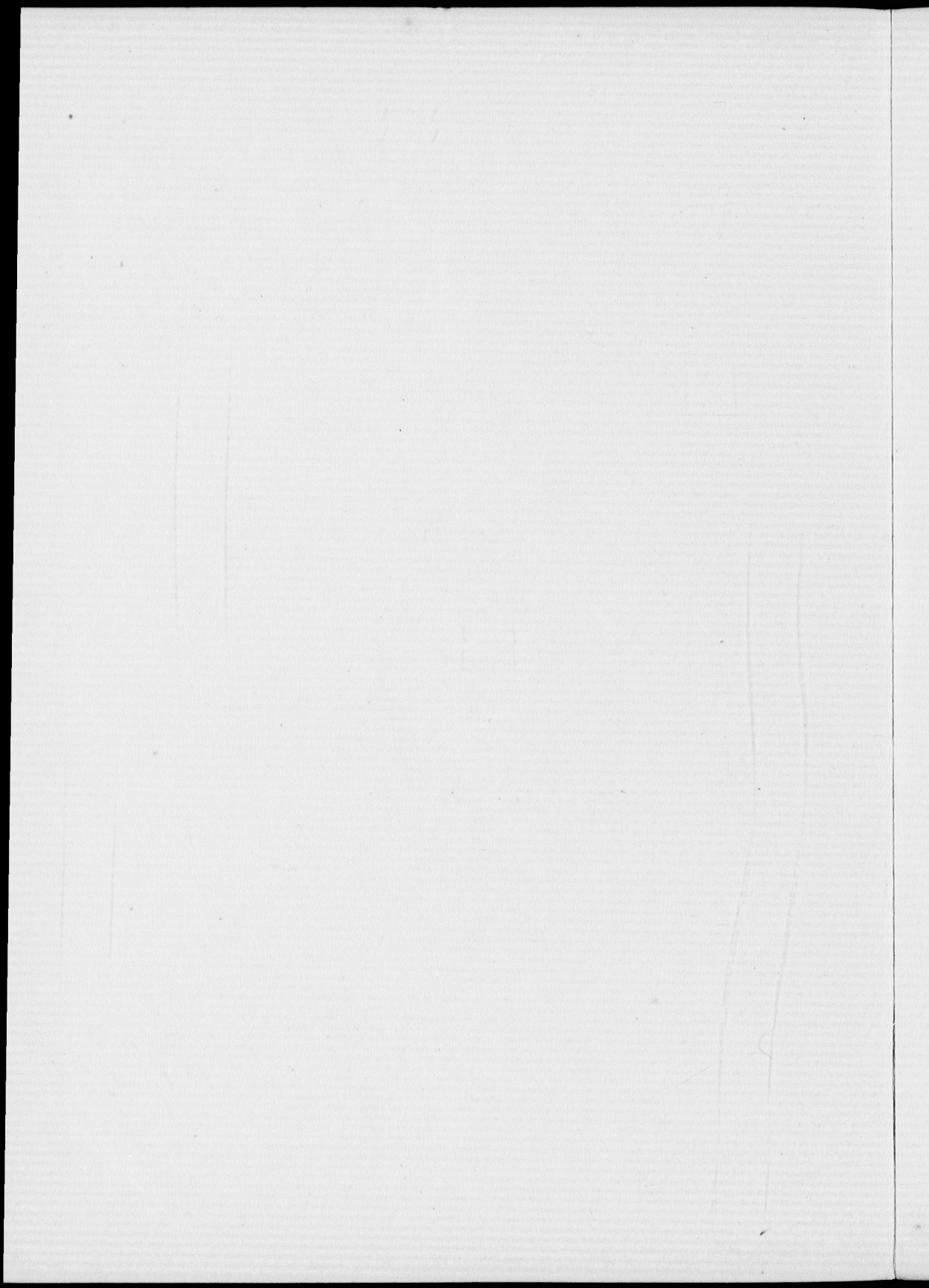
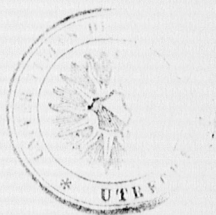

1898. VI, 10.

EEN * VEREENIGING
VOOR ONVERZORGDE
JONGE KINDEREN IN
* * * UTRECHT. * * *

ONVERZORGDE JONGE KINDEREN.

I.

DE NOOD.

Ieder roept schande over de kindersterfte in de concentratie-kampen van Z.-Afrika, en men heeft gelijk, maar hier in Utrecht, vlak bij U, zijn kinderen, die even jammerlijk verwaarloosd worden. Kinderen die er even verschrompeld en misvormd uitzien als de kinderen, waarvan de beschrijving uw hart deed ineenkrimpen. Een der ondergeteekenden heeft hier in Utrecht een kind gezien, dat er niet minder afschuwelijk uitzag, en dat niet door ziekte, alleen door verwaarloozing. Dit geval staat niet op zich zelf, integendeel. De kindersterfte is »onrustbarend» groot ook in Utrecht. Dit »onrustbarend» wil zeggen: er is een sterfte, zoo groot, dat zij niet alleen door de gewone oorzaken als ziekte enz. is te verklaren. Daar moet meer achter zitten. Er is verwaarloozing, en zelfs waarschijnlijk ook opzettelijke verwaarloozing. Naar dit alles hopen wij een systematisch onderzoek in te stellen.

Maar wij zullen de resultaten daarvan niet afwachten. Wie die ongelukkige kinderen heeft gezien kan niet meer dulden, dat deze toestanden in Utrecht blijven bestaan. Heel Europa jammert over de ge-

wetenloosheid van Engeland, en wij doen mede, maar wij gevoelen ons schuldig, zoolang wij niet gedaan hebben wat wij konden, om aan dergelijke toestanden hier in Utrecht een einde te maken. Er mogen geen kinderen zijn in deze stad voor wie niemand zorgt. Er mogen geen kinderen zijn die sterven of kwijnen omdat niemand iets om hen geeft.

II.

DE OORZAKEN.

Wij hebben medegedeeld wat de nood is. Wij hebben feiten vermeld, die wij in staat zijn te bewijzen. Maar wanneer gij dit aanneemt, zoo zal terstond uw vraag zijn: Wat zijn de oorzaken, dat hier in Utrecht, waar zooveel aan philanthropie in iederen vorm wordt gedaan, deze toestanden kunnen voorkomen.

Wij zullen daarop trachten te antwoorden.

Kinderen, verwaarloosd door **armoede** van het gezin bedoelen wij niet, want is er aan deze gezinnen maar iets te doen, dan worden zij gesteund door Diaconie, Armenzorg, Armenkamers, Vereenigingen, particulieren etc. De kinderen in gezinnen, die door drankzucht etc. niet te helpen zijn, kunnen wij niet benaderen, althans zoolang de wet, die ontzetting van de ouderlijke macht mogelijk maakt, nog niet in werking is getreden. Hen bedoelen wij dus niet. Armoede is niet de hoofdoorzaak.

Vondelingen, kinderen wier beschermers zijn overleden, bedoelen wij ook niet, voor hen zijn de weeshuizen en het bestedelingenhuis.

De kinderen die wij vooral bedoelen zijn voor het grootste deel: de **uitbestede onechte kinderen**.

Een ongehuwde moeder weet geen raad met haar kind, besteedt het uit, voor zeer lagen prijs, òf omdat zij werkelijk niet meer kan betalen (de vader laat er zich meestal niet aan gelegen liggen), òf uit onverschilligheid. Voor zoo weinig kostgeld (wij kennen een geval waarin 10 ct. per week werd betaald) kan een kind niet onderhouden worden.

Vrouwen of gezinnen, die het daarvoor doen willen, deugen niet veel. Soms besteden zij het kind weer uit aan een ander, soms wordt het verhuurd om er mee te bedelen, en zoo wordt er mede gesold, niemand controleert, dikwijls de moeder zelve ook niet, en de gevolgen zijn te begrijpen; zij zijn dan ook gebleken.

Wij beschouwen dit als de hoofdoorzaak. Wij zullen ons dus het meest met onechte kinderen bezig houden, maar wenschen ons daar niet toe te beperken, wanneer het noodig mocht blijken.

III.

HET PLAN.

Voor alle onverzorgde jonge kinderen in Utrecht willen wij trachten te zorgen.

Onverzorgd, om welke reden dan ook:

1. omdat zij niet kunnen worden opgenomen in een weeshuis, in een bestedelingenhuis, in een doorgangshuis, wijl zij onder die rubriek niet vallen of omdat er geen plaats is;

2. omdat zij in slechte gezinnen of bij niet betrouwbare vrouwen zijn uitbesteed.

3. omdat hunne verzorgers door ziekte of andere oorzaken tijdelijk afwezig zijn.

Wij wenschen daartoe eene Vereeniging op te richten, omdat wij meenen dat dit de eenige wijze is om duurzaam voor deze kinderen te zorgen; de eerste ijver van liefdadige particuliere personen kan bekoelen, hun kan de tijd gaan ontbreken, en dan keeren weldra de oude toestanden weer terug.

Deze Vereeniging zal den naam dragen van: »Vereeniging voor onverzorgde jonge kinderen in Utrecht”.

Het doel dezer Vereeniging zal zijn, er voor te zorgen:

1°. dat voor het niet verzorgde, meestal onechte kind, door goede fysieke behandeling in het eerste levensjaar, de basis wordt gelegd voor eene goede gezondheid, zoo nauw samenhangend met moraliteit;

2°. dat door eene aan billijke eischen voldoende wekelijksche vergoeding voor uitbesteding, door een nauwgezette keuze van gezinnen, door een voortdurende, scherpe contrôle, de kans op levensbehoud en levensgeluk voor deze uitgestootenen der menschelijke samenleving worde vergroot.

Wij zullen trachten dit doel te bereiken door de oprichting van een asyl, waar de kinderen gedurende hun eerste levensjaar, onder leiding van een goede directrice, uitstekend kunnen worden verpleegd, om hen daarna aan goed bekend staande en voortdurend scherp gecontroleerde gezinnen toe te vertrouwen, daar wij in het algemeen aan gezinsverpleging op lateren leeftijd beslist de voorkeur geven.

Bij de keuze der gezinnen zal rekening gehouden

worden met de godsdienstige gezindheid van de moeder. Tot welken leeftijd de Vereeniging de zorgen voor het kind op zich wil nemen, is thans nog niet te bepalen, maar daar wij bedoelen te zorgen voor zeer jonge kinderen, zal het streven zijn, zoodra het mogelijk is de zorg òf geheel in handen van de moeder te stellen, òf die over te dragen aan een Vereeniging die daarvoor in aanmerking komt, ook hierbij rekening houdende met de godsdienstige overtuiging van de moeder.

Het asyl wenschen wij eveneens open te stellen voor jonge kinderen wier moeder te huis ziek is, of wier moeder in een ziekeninrichting verpleegd wordt, wanneer n. l. niemand voor deze kinderen zorgt.

Ten slotte stellen wij ons nog voor zoo mogelijk een localiteit in het asyl disponibel te stellen voor kinderen van vrouwen die uit werken gaan, om daar tusschen de schooluren een boterham te eten en verzorgd te zijn. Natuurlijk bedoelen wij kinderen boven de zes jaar, die dus niet in de crèches terecht kunnen. In het algemeen, wij leggen er den nadruk op, willen wij met niet één bestaande inrichting in concurrentie treden, integendeel, wij wenschen alleen het reeds bestaande aan te vullen, in samenwerking met allen, die reeds op eenig gebied, verwant aan het onze, werkzaam zijn.

IV.

DE GEDACHTE.

»Werkt gij met uw plan het kwaad niet in de hand», dit is zeker een der eerste gedachten die bij

velen zal opkomen, wanneer zij hooren van zorg voor onverzorgde, vooral voor onechte kinderen.

Hiervoor bestaat ongetwijfeld gevaar, wij ontkennen dit geen oogenblik en zijn er even bevreesd voor als wie ook.

Maar, toen die gedachte ook bij ons opkwam hebben wij terstond ons zelf gevraagd:

1°. mogen wij, omdat er gevaar is, niets doen?

2°. is het gevaar niet te keeren?

Op vraag I hebben wij geantwoord: neen, dat mogen we niet! Een ieder die zulk een verwaarloosd kind gezien heeft, ieder, die in aanraking is gekomen met de ellende van het onechte kind, reeds in het eerste levensjaar, zal zeggen neen, niets doen, dat in geen geval!

Is het paedagogisch juist een kind uit het water te halen, dat zich roekeloos waagde op het brooze ijs? »dat weet ik niet», zegt ge, maar — terzelfder tijd springt ge in het water om het kind te redden. Zoo ook hier. Ge helpt omdat ge niet anders kunt. Ge kunt voor uw oogen kind en moeder niet zien te gronde gaan. Kind en moeder! want helpt ge het kind, dan hebt gij veel kans de moeder ook te helpen. Blijft zij alleen staan dan kan de noodzakelijkheid om veel geld voor haar kind op te brengen zelfs een gevaar voor haar opleveren.

Groeit het kind goed verzorgd en gezond op, dan kan haar kind de band zijn, die haar aan het leven en aan een goed leven bindt.

Dubbele zorg en dubbele liefde vereischt het onechte kind, omdat de liefdeloosheid, waarmee de maatschappij het ontvangt en onbarmhartig uitstoot,

het kind bitter maakt en teruggetrokken, en omdat de afkomst een minder gunstige aanleg waarschijnlijk maakt. Hoeveel ongehuwde moeders zijn zelf onechte kinderen?

Zouden wij het kwaad in de hand werken, wanneer wij voor die kinderen zorgen en niet rusten vóór de moeder bijdraagt zooveel zij kan en zoo spoedig zij kan zelf voor haar kind zorgt!

En verder vragen wij in antwoord op die vraag:

Waar zou een lichtzinnig meisje meer tegen opzien: in handen van een vereeniging te vallen, in voortdurend contact met een vereeniging te blijven, die er op aandringt dat zij voor haar kind zorgt, of zonder dat iemand er iets van behoeft te merken haar kind voor weinig geld uit te besteden bij vrouwen, die dikwijls maar al te goed zorgen, dat de moeder er niet lang last van heeft. Werkt deze bestaande toestand, deze duisternis, het kwaad soms niet in de hand? En niet veel meer?

Dit vergeet men wel eens. Er is geen werk op dit gebied, zorg voor armen, zorg voor gevangenen, zorg voor gevallen vrouwen, zorg voor misdadige kinderen, bedenkt maar wat gij wilt, of er is gevaar, **wanneer men er geen oog voor heeft**, dat men een kwaad in de hand werkt. Maar daar tegenover staat dat geen gebied is te bedenken waarop men niet, door **niets te doen**, nog veel grooter kwaad in de hand werkt. Ons Strafrecht kent een begrip dat men noemt: »strafbaar laten», bedoeld is een nalaten dat strafbaar is. De gemeenschap mocht dit woord ook wel in haar zedelijk wetboek schrijven.

Daarom beginnen wij dit werk met zorg maar zonder vrees. Indien gij ons helpt.

V.

WAT WIJ NOODIG HEBBEN.

Wij wenschen een huis, niet al te klein, met een tuin, en berekenen daarvoor noodig te hebben (met inrichting enz.) $\pm$ f 20.000.—

Verder moeten wij een groot aantal jaarlijksche contributies hebben voor de exploitatie. Deze contributie wenschen wij te stellen op minstens f 2.50.

Men wordt verzocht inliggend billet met vermelding van naam, woonplaats en bijdrage te zenden aan Mevrouw WESSELINK—VAN ROSSUM, Heerenstraat 34, alhier.

Prof. Dr. B. J. KOUWER.
Mevrouw WESSELINK—VAN ROSSUM.
Mevrouw MIJNSSEN—DE GRAAF.
Mevrouw MULLER—LULOFS.
Mevrouw VAN HENGST—VAN NAAMEN.
Mevrouw VAN RHIJN—SNOUCK HURGRONJE.
Mevrouw BLANKENHEYM—ROBERT.
Mevrouw SCHOUT-VELTHUYS—KOL.
Mr. A. DE GRAAF.

Ten zeerste aanbevolen door:

Ds. H. H. BARGER.
Dr. A. W. BRONSVELD.
Mevr. de Wed. K. C. BOXMAN—WINKLER.
B. FRERIKS, arts.
Mejuffrouw D. W. GRONDIJS.
J. HAVERSCHMIDT, dir. genceesheer van het Kinderziekenhuis.
G. K. C. baron VAN LYNDEN.
Dr. B. VAN MEER.
Jonkvrouwe A. M. H. NAHUYS.
Dr. P. W. ONNEN.
Dr. H.*L. OORT.
Mejuffrouw M. VAN PERSIJN, hoofdverpleegster in het Ziekenhuis.
Mejuffrouw J. G. PRINS, directrice van het Kinderziekenhuis.
Ds. J. QUAST Hzn.
Mr. W. H. J. ROYAARDS.
Mejuffrouw M. UTERMÖHLEN, directrice van het Ziekenhuis.
W. F. VERHOEFF, arts.

De ondergeteekende

wonende

A. Wenscht een bijdrage te schenken groot

zegge f, aan een op te richten „Vereeniging voor Onverzorgde jonge Kinderen in Utrecht” voor een Kinderhuis.

B. Wenscht lid te worden van een op te richten „Vereeniging voor Onverzorgde jonge Kinderen in Utrecht” en jaarlijks bij te dragen de somma van f

(Deze contributie kan men niet lager stellen dan f 2.50.)

**Dit billet wordt teruggehaald.
Ook kan het bezorgd worden
aan Mevrouw WESSELINK-VAN
ROSSUM, Heerenstraat 34.**

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

